

ΕΠΙΛΟΓΗ - ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ – ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

«ΤΑ ΖΩΑ ΣΥΜΠΟΝΩ, ΤΑ ΦΡΟΝΤΙΖΩ, ΤΑ ΑΓΑΠΩ».

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ: ΚΙΣΚΙΝΗ ΕΥΓΕΝΙΑ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΠΟΥ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΥΝ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ: ΧΑΝΤΖΑΡΑ ΒΑΣΙΛΙΚΗ

ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ 2022-23

13^ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΛΑΡΙΣΑΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η φύση απειλείται και όλο και περισσότερα ζώα κινδυνεύουν να εξαφανιστούν καθημερινά, τόσο σε εθνικό όσο και σε παγκόσμιο επίπεδο. Όμως κάθε είδος που χάνεται, δημιουργεί προβλήματα και στο υπόλοιπο οικοσύστημα. Οι άνθρωποι οφείλουν να προστατεύουν και να σέβονται τη φύση και φυσικά να ακούν το «παράπονο» των ζώων.

Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα αποσκοπεί τα παιδιά να αναγνωρίζουν τη σημασία ανάληψης άμεσης δράσης για τον τερματισμό της λαθροθηρίας και της παράνομης διακίνησης προστατευόμενων ειδών της χλωρίδας και της πανίδας καθώς επίσης και να αντιλαμβάνονται τη σπουδαιότητα ενίσχυσης της παγκόσμιας στήριξης των προσπαθειών καταπολέμησης τους.

Επιπλέον, μέσα από βιωματικές δραστηριότητες, τα παιδιά γνωρίζουν τα ζώα που απειλούνται προς εξαφάνιση και την ιδιαίτερη σημασία τους για την ισορροπία της ζωής στον πλανήτη μας, ενημερώνονται για τα ζώα που κινδυνεύουν να αφανιστούν στην πατρίδα μας καθώς και για τις αιτίες εξαφάνισης, μαθαίνουν τρόπους για την προστασία των ζώων και ευαισθητοποιούνται, ώστε να συμβάλλουν στην προσπάθεια των οικολογικών οργανώσεων και άλλων φορέων.

Ενισχύει τη σύνδεση της εκπαιδευτικής κοινότητας με το σύνολο της τοπικής κοινωνίας, αναπτύσσοντας δράσεις κοινής αντιμετώπισης των μεγάλων κοινωνικών & περιβαλλοντικών θεμάτων .

A) Κριτήριο επιλογής του θέματος – Αφόρμηση

Λαμβάνοντας υπόψη το σοβαρό περιβαλλοντικό πρόβλημα που παρουσιάζεται στη χώρα

μας και σε ολόκληρο το πλανήτη που αφορά τον κίνδυνο εξαφάνισης των άγριων ζώων και επιδιώκοντας να ευαισθητοποιήσουμε τα παιδιά ώστε να αποκτήσουν οικολογική συνείδηση αναλαμβάνοντας ενεργό δράση ως μελλοντικοί ενεργοί πολίτες, υλοποιήσαμε το παρακάτω πρόγραμμα.

Η αφορμή δόθηκε όταν ένας μαθητής μας, άκουσε στις ειδήσεις ότι οι αρκούδες ακόμη δεν κοιμήθηκαν λόγω του καλού καιρού παρόλο που ήμασταν στη καρδιά του χειμώνα.

Ακολούθησε συζήτηση για το μεγαλόσωμο αυτό ζώο, αναζητήσαμε πληροφορίες στο διαδίκτυο για αυτό, μάθαμε πόσα λίγες σε αριθμό έχουν απομείνει που ζούνε στους ορεινούς όγκους της Ροδόπης και της Πίνδου και λόγω του τεράστιου ενδιαφέροντος των παιδιών για τα άγρια ζώα γενικότερα, αποφασίσαμε να ασχοληθούμε και να μάθουμε και για άλλα ζώα που λιγοστεύουν σε αριθμό.

B) Χρονική διάρκεια του προγράμματος

Ιανουάριος - Μάιος 2023

Γ) Μεθοδολογία – Στάδια εκπαιδευτικής διαδικασίας

1. Καταγραφή ιδεών
2. Εννοιολογικός χάρτης.
3. Μέθοδος Project
4. Συνεργατικές βιωματικές δράσεις.
5. Ομαδοσυνεργατική μέθοδος
6. Καταγραφή παρατηρήσεων
7. Παιχνίδια ρόλων
8. Θεατρικό παιχνίδι
9. Δικτυακά Παιχνίδια
10. Αξιοποίηση της ρουτίνας σκέψης: «Τότε Νόμισα – Τώρα ξέρω»
11. Αναστοχασμός

Δ) Παιδαγωγικοί στόχοι

1. Να γνωρίσουν τα κυριότερα είδη ζώων που κινδυνεύουν με εξαφάνιση αρχικά σε παγκόσμιο επίπεδο και στη συνέχεια στον ελλαδικό χώρο.
2. Να καταλάβουν ότι και τα ζώα έχουν δικαιώματα
3. 2 Να κατανοήσουν ότι υπάρχει μια πολύ στενή και αλληλένδετη σχέση ανάμεσα στον άνθρωπο και τα ζώα
4. Να καταλάβουν τον ιδιαίτερο επιβαρυντικό ρόλο της ανθρώπινης δράσης αναφορικά με το θέμα.
5. Να ευαισθητοποιηθούν, προκειμένου να σκεφτούν τρόπους επίλυσης του προβλήματος και ανάληψης πρωτοβουλιών και δράσεων.
Να εμψυχώσουμε τους μαθητές να γίνουν οι ήρωες αυτής της μεγάλης αλλαγής και να αναλάβουν ενεργό ρόλο, ως μελλοντικοί πολίτες της χώρας

Ε) Πεδία σύνδεσης με τα προγράμματα σπουδών των αντίστοιχων Γνωστικών Αντικείμενων.

1) ΠΡΟΣΩΠΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Οργανώνονται σε ομάδες και συνεργάζονται

Ανταλλαγή απόψεων

Συμβόλαιο της ομάδας

Ενσυναίσθηση, ευαισθησία, Υπευθυνότητα

2) ΦΥΣΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ

Γνωριμία με τα ζώα στο φυσικό τους περιβάλλον

Σημαντικότερα ζώα υπό εξαφάνιση σε παγκόσμιο επίπεδο και στον Ελλαδικό χώρο

Βασικά χαρακτηριστικά τους, ομοιότητες και διαφορές

Σύγκριση με τα άλλα έμβια

3) Τ.Π.Ε.

Αναζήτηση πληροφοριών στο διαδίκτυο για τα ζώα υπό εξαφάνιση
Φωτογραφικό υλικό με το θέμα μας
Χρήση λογισμικών
Διαδικτυακά παιχνίδια

4) ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ

Αρίθμηση - Συγκρίσεις – Ομαδοποιήσεις – Ταξινομήσεις- Διατάξεις – Πράξεις Αριθμητικές

5) ΓΛΩΣΣΑ

Ανάπτυξη παραμυθιών – Καλλιέργεια προφορικού λόγου
Εμπλουτισμός λεξιλογίου με καινούργιες λέξεις
Ποιήματα – Αινίγματα
Γραφή μηνυμάτων για το θέμα μας

6) ΤΕΧΝΕΣ - ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ

Πίνακες ζωγραφικής με θέμα τα ζώα - Ζωγραφική – Δημιουργία αφίσας – Ομαδικό κολλάζ – Χαρτοκοπτική – Πλαστελίνη

7) ΤΕΧΝΕΣ – ΘΕΑΤΡΟ

Θεατρικό παιχνίδι με μιμήσεις φωνών ζώων και κινήσεων
Κουκλοθέατρο : Αν τα ζώα είχαν ανθρώπινη φωνή ,τι μηνύματα θα έστελναν.

8) ΤΕΧΝΕΣ – ΜΟΥΣΙΚΗ

Γνωριμία με τραγούδια

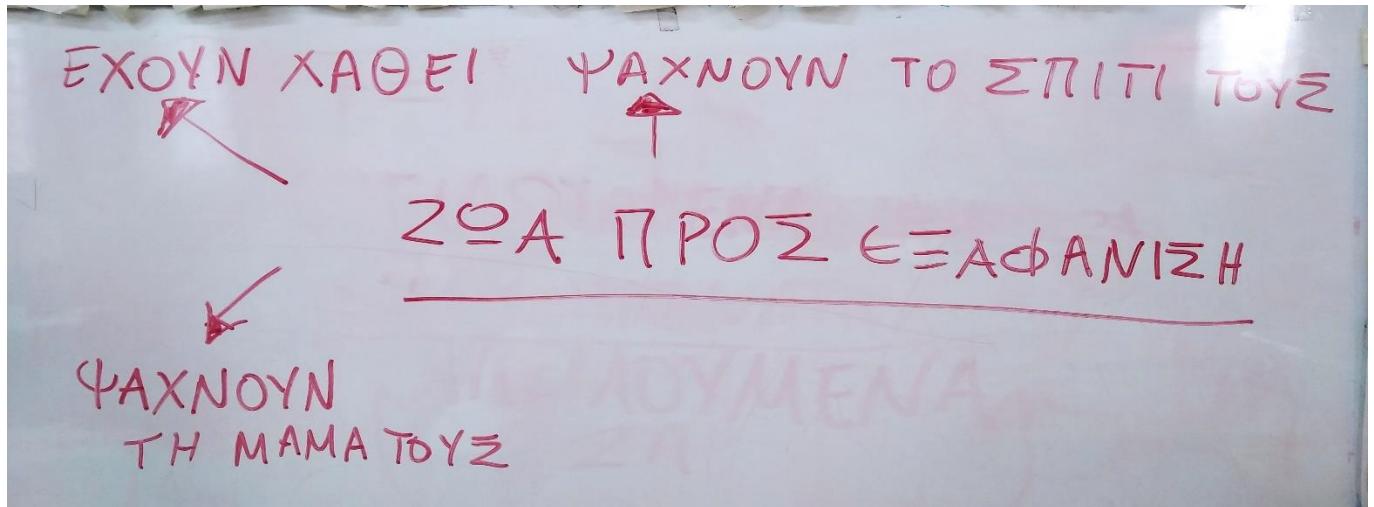
9) ΦΥΣΙΚΗ ΑΓΩΓΗ

Κινητικό Παιχνίδι

Με μουσική υπόκρουση, ανάλογα με την ένταση του παιχνιδιού, τα παιδιά αποκτούν ρόλους ακολουθώντας οδηγίες και ανάλογα με τον ήχο της μουσικής, αποδίδουν κινήσεις και εκφράσεις.

ΣΤ) Καταγραφή δραστηριοτήτων

Εισαγωγή του θέματος, κατά την οποία τα παιδιά με τη στρατηγική του καταιγισμού ιδεών (ιδεοθύελλας) ενθαρρύνονται να μαντέψουν από τον τίτλο του προγράμματος τα θέματα και τα υποθέματα, με τα οποία θα ασχοληθούμε. Ανίχνευση των πρότερων γνώσεων των παιδιών σχετικά με το θέμα.

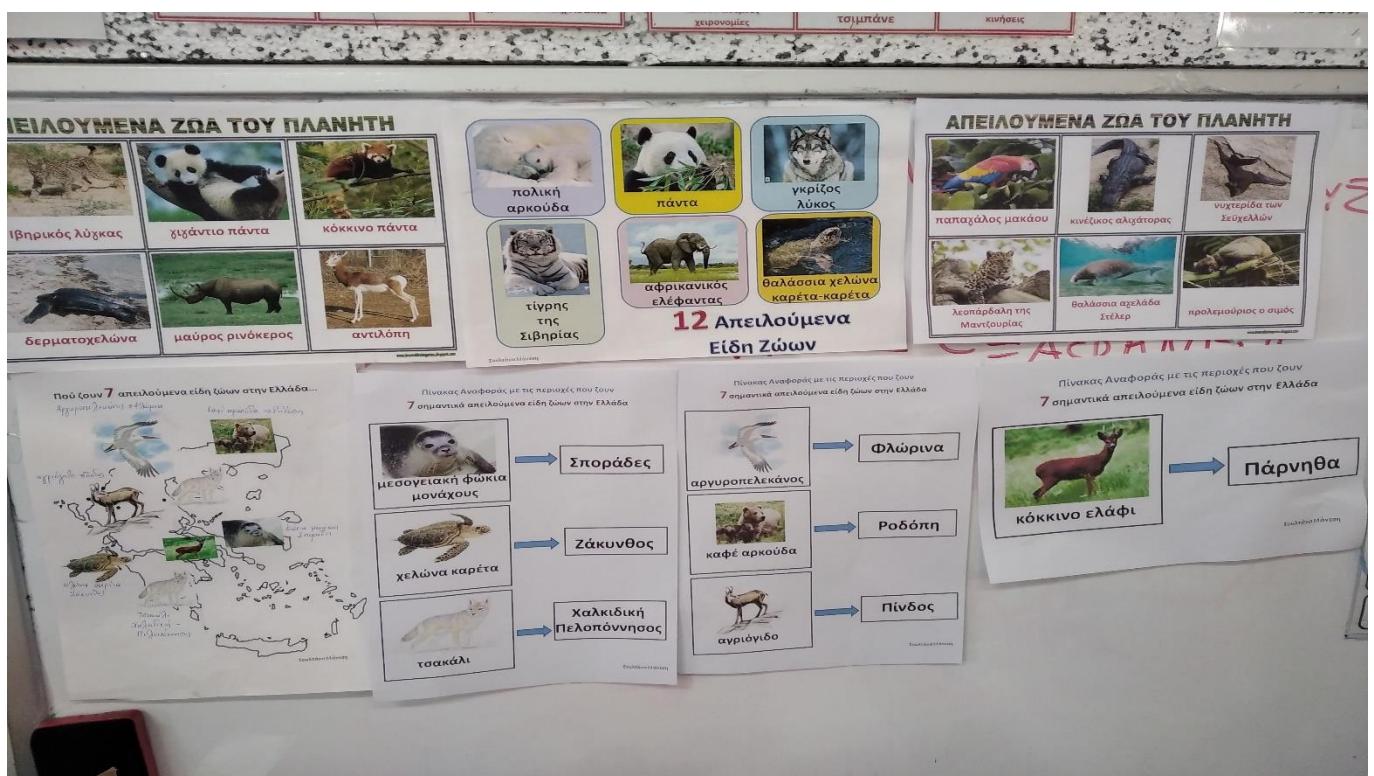
Παρακολουθήσαμε βίντεο αφόρμησης σχετικά με το θέμα, μερικοί χρήσιμοι σύνδεσμοι είναι οι ακόλουθοι:

<https://www.youtube.com/watch?v=VrokfZ6mD5A&t=1s>

<https://www.youtube.com/watch?v=tmyugztuQGg>

<https://www.youtube.com/watch?v=Myf2lqrXEQQ>

<https://www.youtube.com/watch?v=U9esYuHMsAo> κ.ά. βίντεο που αποτέλεσαν αφορμή για συζήτηση και προβληματισμό.

Γνωρίσαμε τα ζώα υπό εξαφάνιση της Ελλάδας, τα χαρακτηριστικά τους γνωρίσματα, διακρίναμε τα διαφορετικά φυσικά περιβάλλοντα στα οποία ζουν τα ζώα που απειλούνται (στεριά, θάλασσα, αέρας).

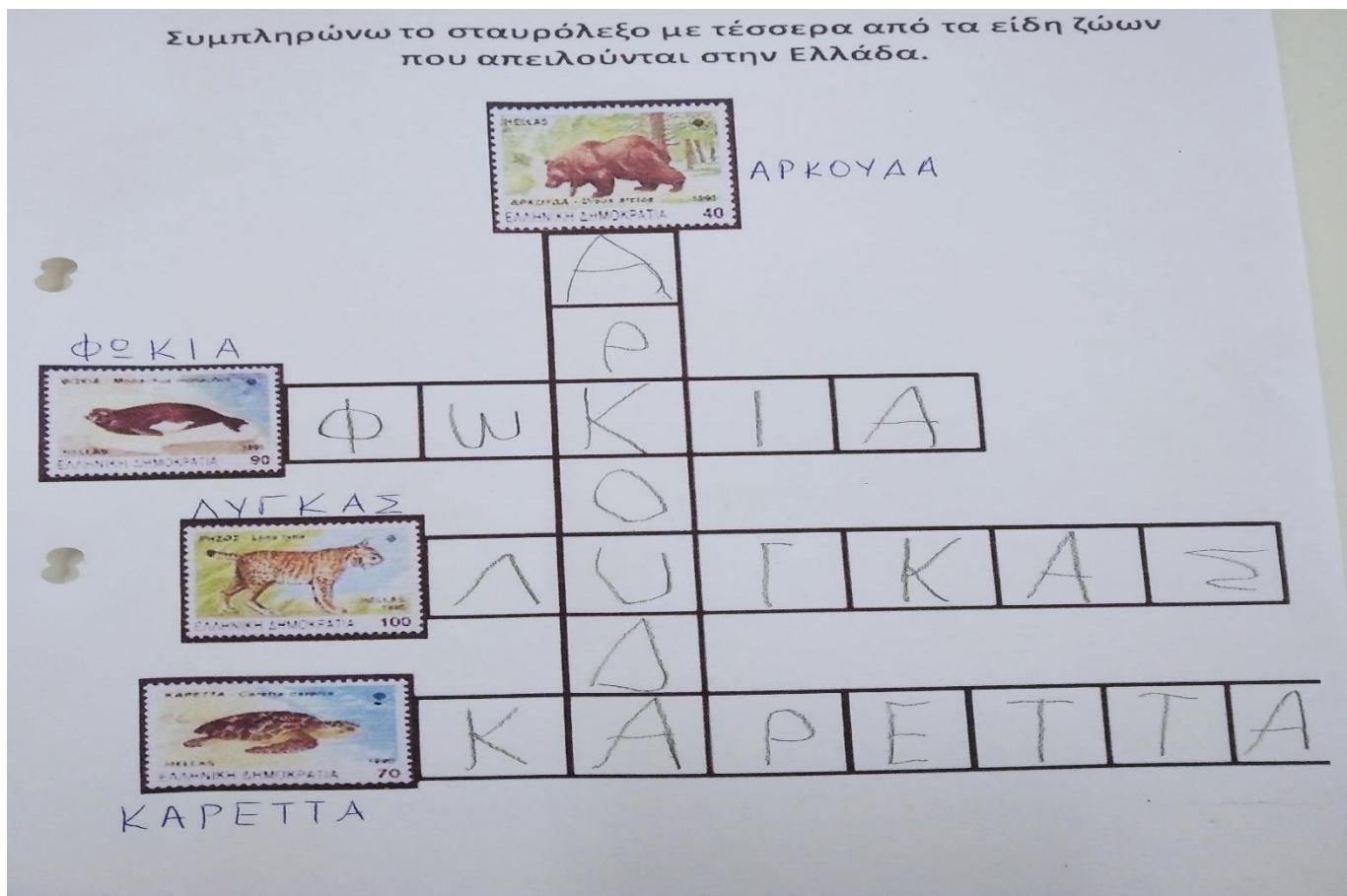
Ο bee-bot τους ταξίδεψε στα ζώα της Ελλάδας που κινδυνεύουν, εισαγωγή στη ρομποτική.

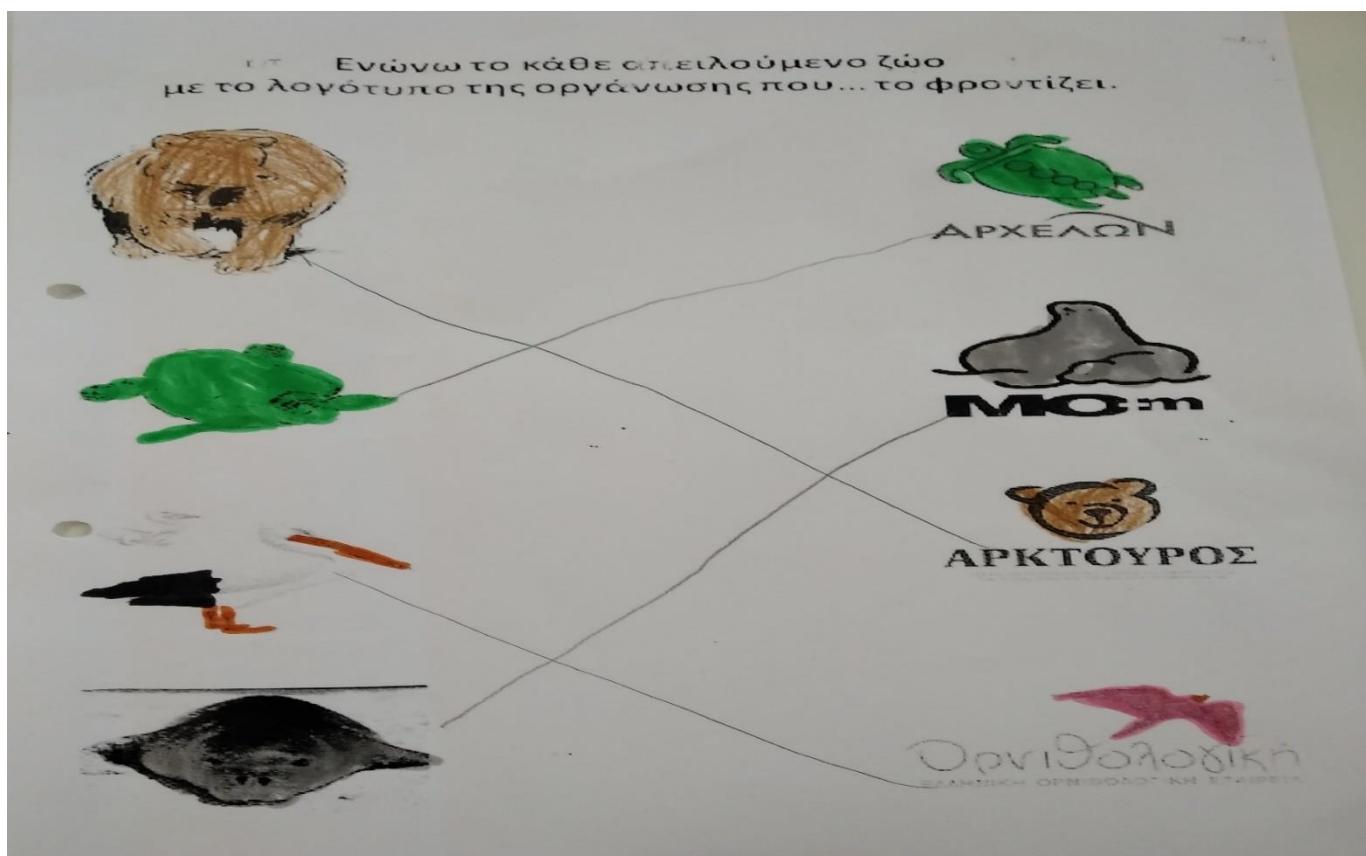
Διαβάσαμε ποιήματα, συζητήσαμε και προβληματιστήκαμε πάνω στην ανθρώπινη συμπεριφορά απέναντι στα ζώα και τέλος τα ζωγραφίσαμε.

Λύσαμε σταυρόλεξα

Γνωρίσαμε τις οργανώσεις που τα προστατεύουν, Αρκούρος κ.ά. και καταλάβαμε το τεράστιο έργο που επιτελούν.

Παίξαμε παιχνίδια μνήμης με τα ζώα που κινδυνεύουν με εξαφάνιση.

Φτιάξαμε μάσκες για το θεατρικό μας παιχνίδι

Άκουσαν ήχους ζώων: <https://inactionforabetterworld.com/wp-content/uploads/2020/05/01.-artist-dolphin-delight-1.mp3>

<https://inactionforabetterworld.com/wp-content/uploads/2020/05/dolfin.mp3>

και ένα σχετικό τραγούδι <https://inactionforabetterworld.com/wp-content/uploads/2020/05/zoa-tragoudi.mp3>

Άκουσαν και δραματοποίησαν σχετική ιστορία: Το παράπονο των ζώων

<https://inactionforabetterworld.com/wp-content/uploads/2020/05/%CF%84%CE%BF-%CF%80%CE%B1%CF%81%CE%AC%CF%80%CE%BF%CE%BD%CE%BF-%CF%84%CF%89%CE%BD-%CE%BD%CF%8E%CF%89%CE%BD--%CE%B9%CF%83%CF%84%CE%BF%CF%81%CE%AF%CE%B5%CF%82-%CE%BD%CF%8E%CF%89%CE%BD %CE%B1%CF%86%CE%AF%CE%B3%CE%B7%CF%83%CE%BD.pdf>

Οι μαθητές παρακολούθησαν την αφήγηση της ιστορίας σχετικά με το θέμα, συζήτησαν τις εντυπώσεις τους, έθεσαν ερωτήματα, **κατηγοροποίησαν** τους κινδύνους που αναφέρονται στην ιστορία για κάθε ζώο και πρότειναν πιθανές λύσεις για τη βελτίωσή του.

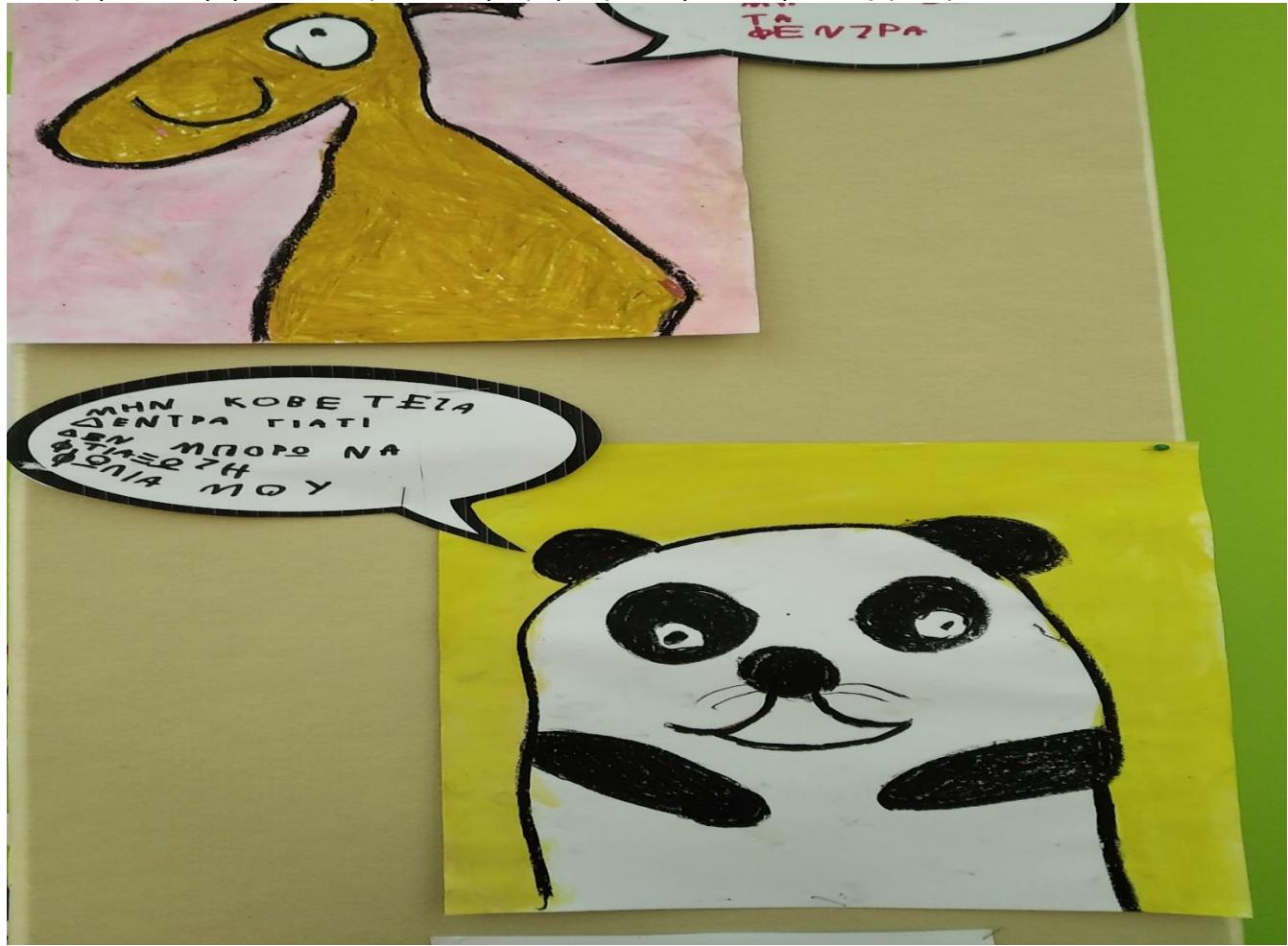
Χωριστήκαμε σε ομάδες των ζώων της ιστορίας, και τη δραματοποιήσαμε μιλώντας για το πρόβλημα που αντιμετωπίζουν.

Εκφράσαμε με ζωγραφική το παράπονο τους

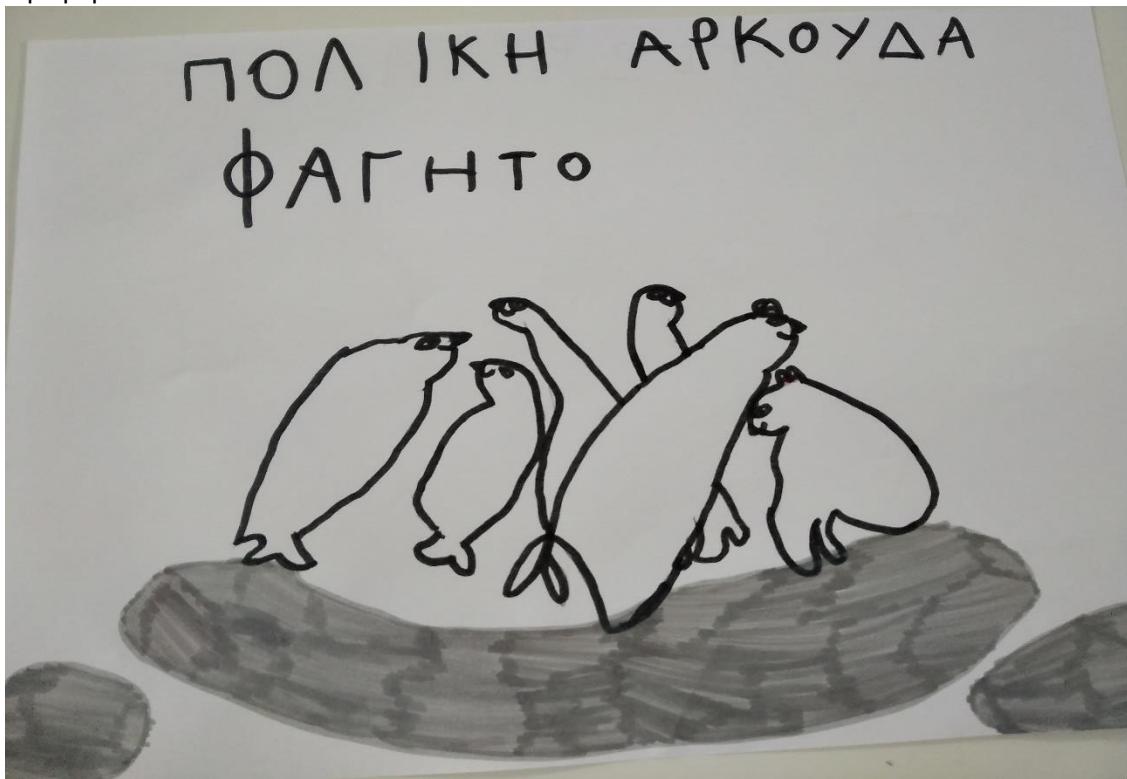

Φτιάξαμε τα πορτραίτα των ζώων και μας «μίλησαν» με «ανθρώπινη φωνή»

Παρουσιάσαμε οπτικοποιημένο το κείμενο της Οικουμενικής Διακήρυξης των Δικαιωμάτων των Ζώων, εστιάζοντας στα άρθρα του κειμένου σχετικά με την υπερκμετάλλευση των ζώων από τον άνθρωπο. Ζωγραφίσαμε μερικά από αυτά.

Οι μαθητές με τη βοήθεια θεατρικού παιχνιδιού ενθαρρύνονται να αισθανθούν ακόμα πιο βιωματικά όχι μόνο το πρόβλημα της εξαφάνισης ενός είδους ζώου, αλλά κυρίως τον αντίκτυπο που αυτό έχει στο σύνολο του ζωικού βασιλείου και βέβαια στην ευημερία του πλανήτη μας

Γνωρίσανε έννοιες σχετικά με τους κινδύνους που απειλούν τα ζώα, όπως «λαθραίο κυνήγι», «υπεραλιεία», «θαλάσσια ρύπανση», «απόβλητα», «λύματα»

Παρουσίασαν σε ομάδες τα αποτελέσματα του προβληματισμού τους σχετικά με πιθανές λύσεις για τους κινδύνους που απειλούν τα ζώα. Κατανόησαν τη σχέση ανάμεσα στην κλιματική αλλαγή και την απειλή με εξαφάνιση ορισμένων ζώων. Συνειδητοποίησαν τον ρόλο που μπορούν να παίξουν στη προστασία των ζώων, αναγνωρίζοντας τη σημασία ανάληψης άμεσης δράσης για τον τερματισμό της λαθροθηρίας και της παράνομης διακίνησης προστατευόμενων ειδών της χλωρίδας και της πανίδας. Διασυνδέσαμε το θέμα μας με τον Στόχο 15 Βιώσιμης Ανάπτυξης «Ζώα στη Στεριά».

Δημιουργήσαμε βιντεάκια με εργασίες με το παράπονο των ζώων και τις προτάσεις των μαθητών μας που ανεβάσαμε στους 17 Παγκόσμιους Στόχους και στην ιστοσελίδα του σχολείου μας, μεταφέροντας στους γονείς, την κοινότητα και την ευρύτερη κοινωνία το δικό μας μήνυμα.

Υιοθετήσαμε ως 13^ο Νηπιαγωγείο από την οργάνωση Mom που φροντίζει για την προστασία της μεσογειακής φωκιάς τον Αχιλλέα. Πρόκειται για ένα φωκάκι που βρέθηκε σε σπηλιά της Βορειοδυτικής Εύβοιας μαζί με την μητέρα του και άλλα νεογέννητα φωκάκια. Το βαφτήσαμε Αχιλλέα από τον πολιούχο Άγιο της πόλης μας. Τα παιδιά ενθουσιάστηκαν με την υιοθεσία του και τον θεωρούν το δικό τους φωκάκι που είναι υπεύθυνοι για αυτόν.

Αξιολόγηση: «Τότε νόμιζα – Τώρα ξέρω»: οι μαθητές αποτιμούν το πρόγραμμα ξεκινώντας με αυτά που γνώριζαν στην αρχή σε αντιπαραβολή με όσα έχουν κατακτήσει με την ολοκλήρωση του προγράμματος.

